

ФРЕДЕРИК БЕГБЕДЕ НАЙ-ВЕЛИКИЯТ ЖИВ ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ

Превод от френски: Красимир Петров, 2004

chitanka.info

Париж е малък град: винаги съм знаел, че рано или късно ще Го срещна. И въпреки това, като всички дълго очаквани събития, срещата ми с Най-Великия Жив Френски Писател изобщо не протече, както си бях представял. Да си призная, изобщо не бях очаквал да се запозная с него в канавката на улица „Пренсес“. По-късно научих, че в това нямамо нищо удивително, но тогава все още бях наивен като пъпчив юноша.

Най-Великият Жив Френски Писател лежеше в локвата и по всичко личеше, че виновен за това не е Русо^[1]. Ако трябва да се дири виновник, то най-вероятният е Джони Уокър. В опиянението на Най-Великия Жив Френски Писател нямаше нищо патриотично.

Той си мърмореше нещо под носа. Наведох се и допрых ухо до устата му: по всяка вероятност беше жаден. Помогнах му да се изправи. Слава Богу, улица „Пренсес“ разполага с много питейни заведения, отворени в този късен час. За разлика от неповторимата за нашата литература музикалност на неговия слог, Най-Великият Жив Френски Писател тежеше цял тон. Влязохме в „Тони“ и той се строполи на първия стол.

За нещастие столът беше вече зает и се наложи Тони да се намеси, за да предотврати едно напълно основателно спречкване. Възползвах се, за да помоля за чаша вода и аспирин.

По онова време не познавах добре писателите. Ала в крайна сметка човек се учи от грешките си. Затова се наложи да използвам чашата вода, за да освежа потното си лице. Трябваше да се сетя, че човек не бива да се прави на доктор посред нощ по улиците на „Сен-Жермен-де-Пре“. Без съмнение бях здравата прекалил с вежливостта. Разбрах, че думата „жажда“ в устата на Най-Великия Жив Френски Писател си има точно определено значение. За да поправа грешката си, реших да го придружа в неговия славен път.

Получи се обиколка, каквато никога след това не съм преживявал.

Живнал от една мастика без вода при Тони, Най-Великият Жив Френски Писател ме увлече в своето вихрено препускане. Опустошихме последователно всички бистра по улиците „Гизард“ и „Канет“. „Напред!“, „На абордаж!“ — бяха бойните му викове, които непреодолимо ми напомняха героя на един от неговите прочути романи. Не след дълго нощта се превърна във върволица смътно

проблясващи светлини и далечни смехове, които се въртяха в кръг все по-бързо и по-бързо, подобно полилеите във виенските салони, когато там танцуват валсове от Щраус, а пяната от шампанското ви плиска в лицето, сълзи по една отминала епоха, а ти пееш и танцуваш още и още, за да забравиш своята любов и живота, който отлита безвъзвратно.

С една дума, нещата около мен започваха да ми се губят. И точно в този момент се случи нещо непонятно. Най-Великият Жив Френски Писател се нахвърли върху група млади ръгбисти, насядали на бара в „Рубенс“ на улица „Мазарин“. Той започна да ги дърпа за яката и да ги обсипва с обиди. Много скоро реверите спортисти престанаха да се шегуват и заблъскаха нашия човек. Той се противеше и продължаваше да ги нарича педали, шибаняци, тъпанари и дрисльовци, така че мелето бързо премина в юмруци по мутрата, ритници в корема и ташаците, удари с глава по носа.

Бях намерил прикритие в ъгъла на бара и това ми даде възможност да видя как четирима от ръгбистите се опитаха да строшат предното стъкло на една кола, използвайки за целта главата на Най-Великия Жив Френски Писател.

Щом ядът им попремина, аз се втурнах да му помогна. Изобщо не бяха го щадили. От двете аркади на веждите му и от носа му струеше кръв. Окосмената част на черепа също бе окървавена, а освен това му липсваха два зъба. Запитах го какво го е накарало да се заяде с тази банда грубияни. Вместо отговор той повърна върху панталона ми. Внезапно се почувствах много изморен. Междувременно Най-Великият Жив Френски Писател заспа на коленете ми.

Взех се в ръце, вдигнах него на ръце, а сетне го метнах на гръб. Слава Богу, аптеката в дрогерията „Сен-Жермен“ още беше отворена. Госпожицата, която осигуряваше нощното дежурство, придоби странно изражение на лицето, когато ни видя да влизаме, мен, висок, мършав и мъртво пиан, с подгизнал от повръщано и от кръв панталон, и Най-Великия Жив Френски Писател върху крехките ми рамене. Въпреки изтощението си, намерих сили да й обясня, че този прославен човек е бил зверски малтретиран и че трябва спешно да му бъде оказана първа помощ. Тя го положи на пода и започна да промива разбитото му лице с деветдесетградусов спирт.

Най-Великият Жив Френски Писател нададе рев от болка, което според мен би могло да му бъде простено. Това не се отнасяше обаче за жеста, с който разтвори блузата на младата сестра самарянка и започна да хапе до кръв гърдите ѝ. Това си беше доста странен начин да изрази своята признателност към някого, който само се опитва да дезинфекцира раните му.

Канех се да се намеся и да отърва девойката, когато забелязах върху устните ѝ красноречива усмивка: очевидно това ѝ харесваше! Яхнала Най-Великия Жив Френски Писател, хитрушата вече търкаше окървавения му нос с вълната между краката си (вместо да използва за целта хигроскопичен памук). Вече нищо не разбирах. Излязох на чист въздух в момента, когато блузата ѝ прелетя над касата и се приземи върху щанда „Четки за зъби“.

Когато се върнах, двамата пушеха от една цигара, а тя му помагаше да оправи възела на вратовръзката си. Най-Великият Жив Френски Писател изглеждаше в пълна форма. Щом ме съзря, той се изправи със скок и се втурна срещу ми с вик: „Крадец! Дръжте го! Този ми отмъкна портфейла!“ Хукнах колкото ми държат краката, но той успя да се метне върху мен с кикот и започна да обяснява, че това било начин да се измъкне от сестрата, за да можем да продължим нашата обиколка, тъй като нощта едва сега започвала. Самият аз не бях чак толкова въодушевен, но на човек не му се случва всеки ден да прекара нощта с подобна личност. Затова се съгласих да го придружа, обещавайки пред себе си, че вече няма да близна алкохол.

Този път обиколката беше величествена, грандиозна и гротескна. Най-Великият Жив Френски Писател непрекъснато избухваше в заразителен смях и отвсякъде валяха поздравления, овации и прегръдки. Дори (и особено) президентът на републиката не би могъл да мечтае за подобен прием. Баровете се редуваха един след друг, докато ние възторжено ги изреждахме. Аз очевидно се отказах от поетия пред самия мен нелеп ангажимент и правех компания на Великия мъж в пиенето. Въпреки всичкото ми възхищение нищо човешко не ми бе чуждо и от пиенето с все сила гърлото ми бе пресъхнало.

Нищо не бе в състояние да ни спре. Катерехме се по масите, за да възпламеняваме тълпата, отрупвани с приветствия, предлагаме ризите си на непознати или пък пръскахме момичетата с шампанско. Поред се

качвахме един-друг на раменете, за да открием в далечината следващото пристанище, подобно наблюдатели на пиратски кораб, които дирят на хоризонта поредната си жертва. Точно така. Най-Великият Жив Френски Писател и моя милост бяхме един Пиян кораб^[2].

След безкрайни безумства нашият Пиян кораб бе изхвърлен у „Кастел“, нещо като частен залив, където съдържателят при случай умееше да проявява разбиране към закъсалите корабкрушенци. Чашите непрекъснато си оставаха пълни, въпреки ожесточението, с което ги изпразвахме. Мисля, че точно в този момент реших да встъпя на Литературното поприще. Тогава бях млад и още не носех на пиене.

Внезапно Най-Великият Жив Френски Писател стана мрачен. Току-що бе влязла жена му в компанията на един млад моден автор. Последният бе член на групата на „неоветераните“, братство, отдадено на пиршества и литература, което гравитираше около неколцина издатели (Льо Ресиф, Ла Табл д’От) и едно ново списание, наречено *Шан-з-Елизе*. Щом разпозна Най-Великия Жив Френски Писател, на младия автор му премалая от възхищение и той се втурна с протегнатата ръка. Ръката така и остана протегнатата във въздуха. Лично аз се разтревожих, защото усетих надвисването на нова драма. Поне веднъж предчувствието не ме излъга.

Когато линейката на Бърза помощ откара онова, което бе останало от младия автор, Най-Великият Жив Френски Писател и жена му продължаваха да *танцуват* слоу, скубейки се взаимно. Аз през това време опразвах чашите, като в същото време се опитвах да прочистя ума си. Всичко бе станало толкова бързо. Трябваше ли всяка вечер да преживявам едни и същи приключения, за да стана писател? Не можеше ли от време на време да прекъсвам? Творчеството наистина ли бе неразривно свързано с разрушението? И все неща от този род.

Накрая съм заспал.

Най-Великият Жив Френски Писател умря няколко месеца по-късно. Това се случи преди десет години. И до днес продължавам да се питам как е успявал той да съчетае тези две дейности: да пише и да живее.

[1] Намек за песничката на Гаврош от романа на Юго „Клетниците“. — Бел.прев. ↑

[2] *Піяніят караб* — прочута поема от Артюр Рембо. —
Бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.